

RANIA MATAR

Lányok & lányszobák

Rania Matar fotográfiái
nem csak kamasz lányoknak

Libanon, 2010

RANIA MATAR

Tizenévesen milyen voltál? Kész káosz vagy pedáns? Rendetlen volt a szobád, vagy elvágólagos rendet tartottál benne? Rania Matar „A Girl and Her Room” című díjnyertes összeállítása képekkel szeli át a világot, és Amerikától Libanonon át a palesztin menekülttáborokig számos lány budoárjába enged bepillantást.

Boston MA, USA, 2009

Digitális Fotó Magazin 2012/1.

Közismert tény és egyben pszichológiai és szociológiai alapvetés, hogy miközben mi alakítjuk saját életterünkét, az visszahat ránk, és rengeteget elárul önmagunkról. Rania Matar most bemutatásra kerülő sorozata ennek a fenti alapvetésnek a képi megjelenítése. Ha csak a sorozat címét említené valaki, azt mondanánk, érdekes, érdekes, de miért is? A képeket látva azonban gyorsan kiderül, több ez, mint egyszerű illusztráció.

A lányok felnőttkor felé rohanásának egy bizonyos pillanatát örökíti meg, melyet a fotográfus mint édesanya áhítattal figyel meg saját lánya életében is. A külvilág felé magabiztosságot, öntudatosságot mutató fiatal nők valódi törekénysége, útkeresése köszön vissza minden egyes apró részletben.

Kik is ők, mire vágnak, hogy élnek? Elvált szülők, menekülttábor, terhes tini ugyanúgy szerepel itt,

mint ifjú művész és ruhatervező. Van, akinek a káosz a lételeme, de például a 17 éves Ariel azt mondja, szereti a szobáját egyszerűen és tisztán tartani, mert pont ilyennek kívánja az életét is. Sok dolgot nem tud kontrollálni az életében, de a szobáját igen. Ez a béke szigete számára.

A sorozat lányai különböző világokban élnek, de végignézve a szettek az az ember érzése, hogy sok közös van bennük, és persze rengeteg különbözőség is. Mondhatjuk azt, hogy van valami, ami mindenhol megvan? Közös gondolatok, vélemények, remények?

Egyértelműen igen. Sok közös vonást fedeztem fel ezekben a lányokban és ezekben a terekben egyaránt. Talán azért is, mert mindegyikük abban a korban van, amely valamiféle átmeneti kor, a gyermekkor és felnőttkor határa. Szinte mindegyik szoba na-

Bejrut, Libanon, 2010

Digitális Fotó Magazin 2012/1.

Boston MA, USA, 2010

gyon bensőséges, a hely, amely alkalmas az egyedüllétre. Tény, hogy a képek szereplői nagyon különbözőek. Vallási, szociális különbségek, jelentős földrajzi távolságok. Mindezek ellenére a remények és félelmek szinte ugyanazok.

Közel háromszáz lánnyal dolgozott együtt. Milyen alapon választott?

Magam is anya vagyok, és van egy tinédzser lányom. Ő az elsők között volt, és persze a barátnői és a barátaim lányai is. De hamar rájöttem, hogy ki kell lépni ebből a körből, mert az ismeretség sok esetben segít, de legalább annyira nehezíti is a munkát. Ismeretlen lányokat kezdtem keresni,

hogy se bennük, se bennem ne legyen semmi megfelelés, semmi félelem. Nincs ideális alany, és nincs ideális fénykép.

Az anyag egy része a Közel-Keleten készült. Volt-e valami, ami nehezítette a munkát az arab lányokkal? Voltak-e tiltott témák?

Nem. Határozottan nem. Libanonból származom, ismerem mind a kultúrát, mind pedig a vallást. Számomra ez a munka kicsit egyesítette a két éneket, az amerikai és a libanoni. Az egyetlen dolog a kendő, illetve az egész arcot takaró fátyol viselése volt, bár ez velem mint nővel nem volt szükségszerű. Egyszer kérték, hogy kapcsoljam ki a kamerát. Megtettem.

Bejrut, Libanon, 2010

Miért éppen lányok és lányos szobák?

Talán mert én is nő vagyok, és lányként szinte a megszólalásig hasonló örömeim, problémáim voltak. Talán ez a magyarázat. És persze még egy, szeretem ezt a közeget, és szerettem benne dolgozni.

Megjelent már egy albuma „Közös életek” címmel. Mit mondana el róla a magyar olvasóknak?

Az első album több projektből állt össze, de egy dolog összeköti a sorozatokat: a képek Libanonban készültek, és a nép emberiségéről szólnak. A szépségről, emberiességről, méltóságról. Sok év elhú-

zódo háborúskodás, megalázott emberek, elvesztett remények utáni életekről, függetlenül társadalmi helyzettől, vallástól, nemzetiségtől.

Az első sorozat a „Következmények” címet viseli, és az elhúzódó libanoni polgárháború után kezdtem dolgozni rajta, de végül a 2006-os 35 napos izraeli-libanoni háború utóéletének bemutatásával fejeztem be. A második sorozat, az „Elfeledett emberek” egy libanoni palesztin menekülttábor mindennapjait mutatja be a nők és a gyermekek szemszögéből, a harmadik pedig a libanoni keresztény közösségről szól.

Minden eddigi munkája szigorúan szubjektív. Merre tovább? Megvan már a következő projekt?

Brookline MA, USA, 2009

Tizenhárom éves lesz a lányom. Érdekes és izgalmas kor ez egy lány és egy anya szempontjából egyaránt. Azt hiszem, ebbe az irányba indulok tovább, kicsit hasonlóan, mint ahogyan itt ebben a sorozatban is dolgoztam, de mégis másként. Sokkal nagyobb hangsúlyt kap majd a személyiség, és kevesebbet a képek alanyát körülvevő tér.

Kik inspirálták a munkáját?

Most azt mondom, hogy mindig az adott munkától függ, ki az, aki a nagy elődök vagy a kortársak közül befolyásol, hat rám. Nehéz egy-egy nevet kiragadni, és nem szeretnék kihagyni senkit sem. A fekete-fehér libanoni képeimre Josef Koudelka volt nagy

hatással, és Henri Cartier-Bresson, Robert Frank, vagy a mesterem, Constantine Manos görög portfóliója.

Rania Matar Libanonban született és nevelkedett, 1984-ben költözött Amerikába. Eredetileg képzett építész, aki a bejrúti Amerikai Egyetemen, majd a Cornell Egyetemen tanult. Főként nőikkel és női kérdésekkel foglalkozó fotósorozatokot készít, és dokumentarista fotográfiát tanít Massachusettsben.

Somogyi Nóra

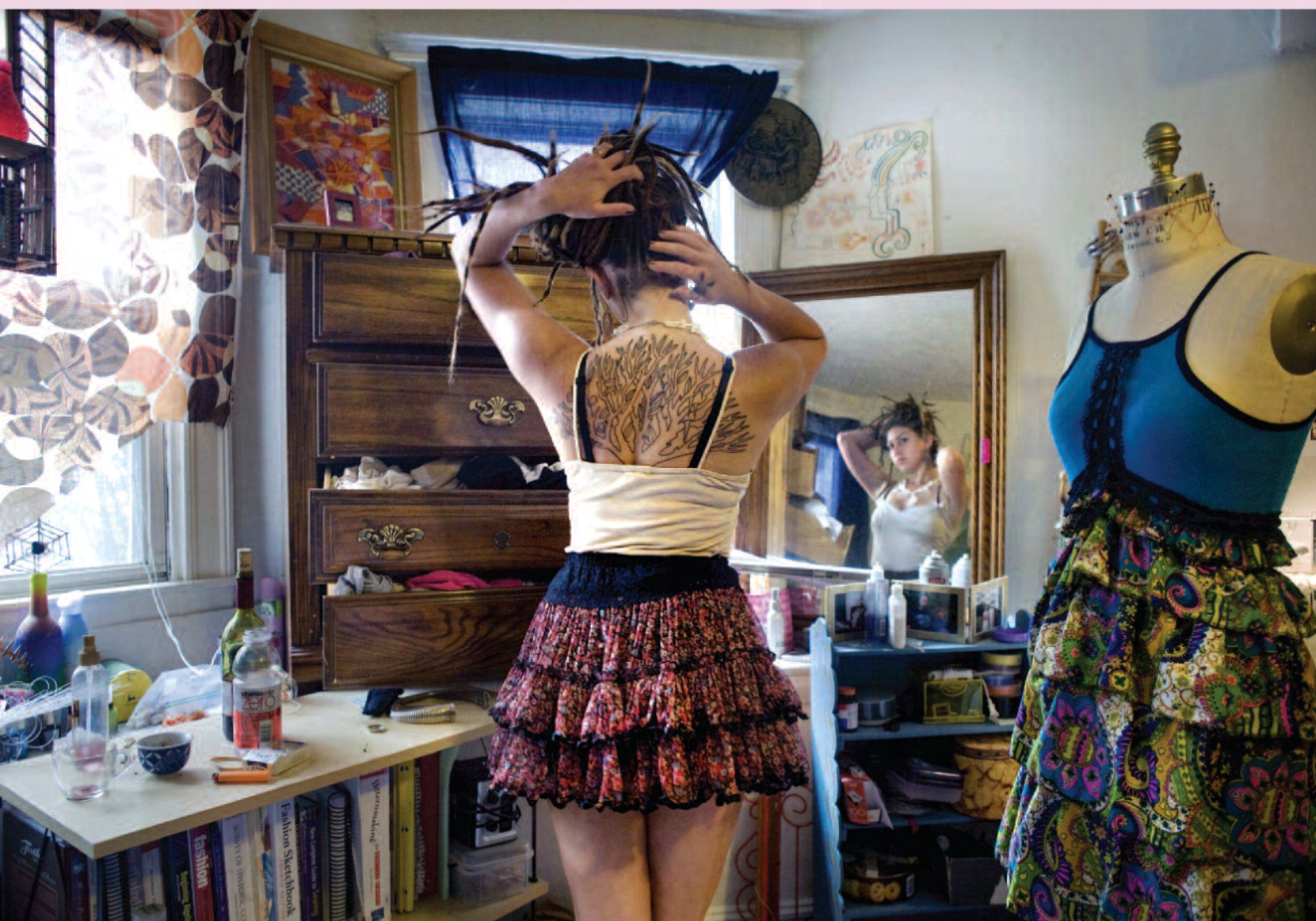
Rania Matar az interneten: www.raniamatar.com

Digitális Fotó Magazin 2012/1.

Shatira menekülttábor, Bejrut, Libanon, 2010

RANIA
MATAR

Boston MA, USA, 2010

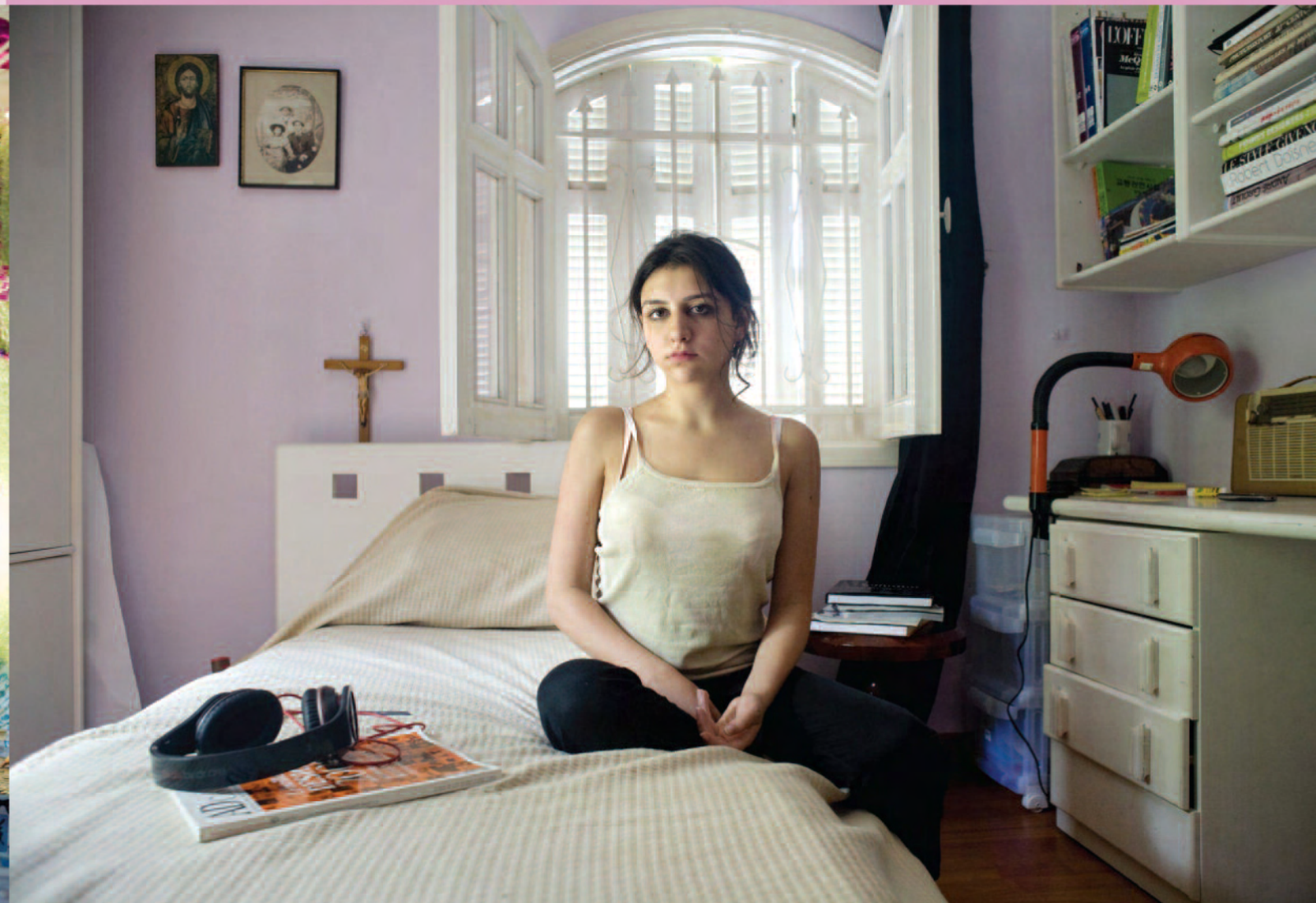

Beirut, Libanon, 2010

RANIA
MATAR

Winchester MA, USA, 2009

Rabieh, Libanon, 2010

RANIA
MATAR